

§ 7.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem 1. října 1919. Týmž dnem pozbývá působnosti nařízení ministerstva s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 29. června 1919, č. 116, až na to, že stupnice příjmu stanovená v § 2 tohoto nařízení platí nadále pro povinné pojištění příslušníků rodiny.

§ 8.

Provedením tohoto nařízení pověřuje se ministr sociální péče.

Tusar v. r.

Dr. Horáček v. r.

Klofáč v. r.

Habrman v. r.

Dr. Heidler v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Franke v. r.

Dr. Veselý v. r.

Staněk v. r.

Hampl v. r.

Čís. 517.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 18. září 1919,

jinž se provádí zákon o fakultativním pohřbívání ohněm ze dne 1. dubna 1919, č. 180 Sb. z. a n.

§ 1.

Pohřbívání ohněm jest dovoleno pouze v ústavěch pro spalování mrtvol (krematoriích), které byly schváleny státní správou.

§ 2.

Povolení ke zřízení a užívání krematorií uděluje úřad, který obstarává státní veřejnou správu zdravotní v II. instanci, po návrhu úřadu, jenž obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci, po případě vyslechnuv zemskou zdravotní radu.

Z rozhodnutí úřadu, který obstarává státní veřejnou správu zdravotní v II. instanci, lze se odvolati k ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, jež rozhodne po dohodě s ministerstvem vnitra a spravedlnosti.

Rovněž třeba povolení úřadu, který obstarává státní veřejnou správu zdravotní v II. instanci, má-li krematorium býti zrušeno, nebo má-li pozemku ku krematoriu náležejícího částečně neb úplně užíváno býti k jiným účelům. V případě zrušení krematoria učiní státní správa opatření ohledně důstojného uložení popelnic.

§ 3.

Zřizování a provozování krematorií vyhrazuje se obcím. Příslušné předpisy řádů obecních

rozhodují, pokud obce se mohou navzájem spojovati k snazšímu plnění těchto úkolů.

Tím se nemění nic na zákonné povinnosti obcí zřizovati a udržovati hřbitovy.

Dozor nad provozováním krematorií přísluší úřadu, jemuž náleží obstarávati státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci.

§ 4.

Při povolovacím řízení dlužno dbáti zvláště toho, aby provozováním krematorií nebylo okolí obtěžováno kouřem neb zápachem.

Vypravení krematoria zevní i vnitřní i pozemku k němu náležejícího musí odpovídati účelům krematoria.

Zařízení v krematoriu budiž technicky co nejdokonalejší, aby spálení bylo úplné, aby popel byl čistý, bílý a tak zůstaven, aby bylo možno jej sebrati snadno a rychle.

Každé krematorium měž dále vhodné místnosti pro ukládání mrtvol a popelnic, jakož i pro konání pohřebních obřadů; rovněž jest v každém krematoriu zříditi pitevnu opatřenou vším nutným zařízením.

Státní správa (§ 2) vyhrazuje si naříditi odstranění závad, jež by vznikly provozováním krematoria, a po případě naříditi dodatečně potřebná opatření co do zařízení krematoria, jež jsou nutná z ohledů veřejných.

Státní správa (§ 2) může po případě odníti povolení k provozování krematoria, nebvy-li závary odstraněny nebo nebylo-li vyhověno danému nařízení ve smyslu předchozího odstavce.

§ 5.

Rakve ke zpopelnění určené měž nejvýše tyto rozměry: 2.25 m délky, 0.75 m šířky a 0.70 m výšky včetně podstavců. Rakve zhotoveny buďtež buď z měkkého dřeva, nebo z tenkého zinkového plechu. Pro dopravu drahou a déle trvající dopravu vozem budiž užito dřevěných rakví, opatřených vložkou z tenkého zinkového plechu.

Rakve ke zpopelnění určené nesmějí míti součástí ani ze železa ani z jiných kovů (kromě zinku) a nebudtež zasmoleny. Rovněž nepřípustny jsou rakve zhotovené ze železného plechu neb opatřené vložkou ze železného plechu.

Mrtvoly ke zpopelnění určené buďtež oděny zcela lehkým šatem a vloženy na dřevitou vlnu neb hoblovačky. Polštáře, vata, rašelina, její měl neb prach, jakož i předměty kovové, nesmějí do rakve býti vkládány.

§ 6.

Pohřbívání ohněm smí býti provedeno jen tehdy, projevil-li zesnulý za živa vůli, že chce býti spálen anebo aspoň není-li o něm známo, že projevil vůli opačnou (§§ 12 a 13).

Zmíněný projev vůle může se státi v platné poslední vůli zesnulého, postačí však také, jestliže osoba svéprávná projeví písemně (mimo poslední pořízení) nebo před dvěma hodnověrnými svědky, že si přeje pohřbení své mrtvoly ohněm.

Za týchž podmínek může býti projev vůle jednou učiněný změněn.

§ 7.

U osob, jež jsou zcela neb částečně zbaveny svéprávnosti a jež jsou tudíž buď úplně neb částečně nezpůsobilé k právním činům (osoby nedospělé a nezletilé, choří na duchu, osoby přechodně nepřičetné v době, pokud nepřičetnost jejich trvá atd.), jest třeba, aby potřebný projev vůle byl buď nahrazen anebo schválen souhlasným projevem jejich zákonných zástupců (rodičů, poručníků, opatrovníků atd.) ve smyslu všeobecně platných zákonných předpisů.

Také tu však jest nutno, aby projev ten stal se způsobem uvedeným v § 6, odst. 2.

§ 8.

Neprojevil-li zesnulý v posledním pořízení vůli, aby byl pohřben ohněm, anebo neučinila-li osoba svéprávná výslovného projevu vůle ve smyslu odstavce 1. § 6 tohoto nařízení, může přes to na přání pozůstalých pohřbení ohněm býti provedeno, dá-li se z různých závažných okolností souditi na přání zesnulého býti spálenu, a svolí-li k tomu soud pozůstalostní.

U osob uvedených v § 7 dlužno mimo to opatřiti svolení zákonných zástupců (rodičů, poručníků, opatrovníků atd.).

§ 9.

Ke spálení mrtvoly jest třeba povolení úřadu místa úmrtí, jenž obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci.

Povolení toto smí býti uděleno jen tehdy, předloží-li se tyto listiny:

a) Úmrtí list (potvrzení příslušného matričního úřadu o zápisu úmrtí do matriky zemřelých).

b) Průkaz o projevu vůle býti pohřben ohněm (§§ 6 a 7).

Stalo-li se toto prohlášení ústně, stačí jako průkaz písemné potvrzení projevu vůle 2 svědky, byly-li jinak zachovány ostatní podmínky (§§ 6 a 7). V případě uvedeném v § 8 nařízení jest mimo jiné prokázati se svolením pozůstalostního soudu.

c) Úplné a přesné vyjádření ošetřujícího lékaře o vzniku a průběhu nemoci, hlavně však o příčině smrti s výslovným podotknutím, že

není ani podezření trestního činu (trestního jednání neb opominutí), sebevraždy nebo nějaké nahodilé smrti násilné.

d) Vyjádření úředně ustanoveného ohledače mrtvol (úředního lékaře), kterému jest teprve na základě předloženého chorobopisu provésti ohledání mrtvoly a výslovně prohlásiti, že není podezření trestního činu (jednání neb opominutí).

Ohledání mrtvoly budiž provedeno na mrtvole úplně svlečené, byla-li již v rakvi, z rakve vyňaté, při dobrém osvětlení a co nejpodrobněji.

Byl-li ustanovený ohledač mrtvol zároveň ošetřujícím lékařem zesnulého, anebo účastnil-li se léčení, provede ohledání jiný úřední lékař, a není-li tohoto, jeho spolehlivý zástupce.

Na všech ohledacích listech budiž výslovně uvedeno: „Vydáno za příčinou pohřbení ohněm“.

e) Potvrzení místního policejního úřadu po předcházejícím vyšetření zevních okolností případu (o chorobě, smrti, domácích poměrech zemřelého), že je vyloučeno neb aspoň že není podezření trestního činu (jednání, opominutí).

§ 10.

Mrtvoly, jichž totožnost není řádným popisem, fotografií nebo jiným způsobem, obvyklým při soudních a zdravotně policejních pitvách, určitě zjištěna, nesmějí býti spáleny.

U mrtvol přivážených z ciziny mohou býti dokumenty uvedené v § 9, odst. c—e) nahrazeny průvodním listem, vydaným příslušným cizozemským úřadem, je-li v něm potvrzeno, že tomuto úřadu byl oznámen úmysl mrtvolu převésti ku pohřbení ohněm.

V průvodním listě musí býti dále výslovně uvedeno, že není podezření, že by smrt byla nastala vlastní nebo cizí vinou (trestním činem).

Pro převážení mrtvol, ke spálení určených, platí, pokud neodporuje ustanovením § 5 tohoto nařízení, nařízení ministerstva vnitra ze dne 3. května 1874, č. 56 ř. z., po případě pokud jde o mrtvoly osob zemřelých nakažlivými nemocemi, ustanovení nařízení ministerstva vnitra ze dne 29. září 1914, č. 263 ř. z.

Pro Slovensko platí v tom směru ustanovení § 118 a § 123 článku XIV. uh. zákona z r. 1876 a nařízení býv. uh. ministerstva vnitra ze dne 4. září 1906, č. 25.957.

§ 11.

Nebyl-li zemřelý za poslední nemoci lékařsky ošetřován, není-li zjištěno, že byl před smrtí churav a léčen, dále při náhlém úmrtí, kde nelze zevní prohlídkou mrtvoly zjištěti příčinu smrti nebo

kde smrt nastala způsobem nepřírodným (sebevražda, úraz), jakož i tam, kde příčina smrti, přes to, že zemřelý byl lékařsky ošetřen, není s určitostí zjištěna, nebo je-li vyjádření ošetřujícího lékaře neúplné (§ 9 c), jakož i žádá-li o to lékař léčící nebo mrtvolu ohledávající, jest naříditi úřadem, jenž obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci, a provésti příslušným úředním lékařem zdravotně policejní pitvu, ke které může býti přibrán ošetřující lékař.

Byl-li úřední lékař zároveň lékařem ošetřujícím anebo měl-li účast v léčení, jest pitvu svěřiti jinému úřednímu lékaři, prosektorovi nebo praktickému lékaři, musí to však býti lékař vyškolený v pitvách.

Vyskytne-li se sebe menší podezření okolnostmi odůvodněné, že smrt vzešla z jakéhokoliv trestného činu, anebo najdou-li se na mrtvole jakékoliv známky poškození, nebo chybí-li část mrtvoly, jakož i vzejde-li toto podezření při ohledávání mrtvoly nebo při provedení zdravotně policejní pitvy, lze povolení ku pohřbení ohněm dáti jen, byla-li provedena soudní pitva, po případě lačební rozbor, a dal-li soud písemné svolení, aby mrtvola byla spalena.

§ 12.

Se zřetelem ku zájmům veřejného zdravotnictví, zvláště pak při rozšíření zhubných nakažlivých nemocí, a kdyby pohřbení osob nakažou zemřelých do země objevilo se se stanoviska zdravotního nepostačitelným nebo nemožným, může úřad, jenž obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci, je-li podezření trestného činu vůbec vyloučeno, i tehdy, není-li tu výslovného projevu zesnulého, aby byl pohřben ohněm, naříditi v jednotlivých případech pohřbení tímto způsobem, je-li o dotčené osobě známo, že za živa neprojevila vůle opačné. Pokud jde o osoby uvedené v § 7 nařízení, jest třeba opatření souhlas jejich zákonných zástupců.

§ 13.

Za týchž podmínek může, i když nejde o osoby zemřelé nemocí nakažlivou, po případě o osoby, uvedené v první větě předchozího paragrafu, úřad, jenž obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci, svoliti k spalení mrtvoly, jejíž pohřbení by mělo býti provedeno na útraty obce neb jiného fondu veřejného, žádá-li o to korporace, jež hradí náklady pohřbení.

§ 14.

Popel budiž za přítomnosti těch, kdož za povolení k spalení mrtvoly žádali, uschován v pevné kovové krabici neb jiné vhodné nádobě, kterou dodá správa krematoria a kterou jest zaletovati a přesně označiti.

Označení toto obsahujž jméno a věk zemřelé osoby, poslední bydliště její, jakož i datum úmrtí a zpopelnění. Kromě toho budiž každá nádoba s popelem číslována a číslo toto shodujž se s číslem seznamu, který jest povinna vésti správa krematoria. Správa vydá též pozůstalým potvrzení o vykonaném zpopelnění.

§ 15.

Popel uschovaný ve smyslu těchto ustanovení budiž uložen na hřbitovech, v popelnicových hájích, síních, anebo na jiných místech k tomu určených a schválených úřadem, který obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci, a to (v hrobech a hrobkách) pod zemí nebo nad zemí.

Ke zvláštní žádosti pozůstalých může popelnice jim k uschování býti vydána, prokáží-li, že uschování to stane se způsobem důstojným. Povolení toto může býti odňato, zjistí-li se, že nebylo této podmínce vyhověno.

Popelnice dodati jest povinností těch, kteří žádali o zpopelnění.

§ 16.

V době spalení není dovolen přístup do místností, kde spalení se děje. Dovolení toto může však správa krematoria udělití těm, kteří mají na spalení zájem se stanoviska vědeckého.

§ 17.

Správa krematoria povinna jest vydati řád a sazbu s určitě vyčtenými poplatky za spalení, vykonání obřadů, uschování popelnic a podobně.

Řád obsahujž ustanovení, že ústavu smí se použiti pouze k dočasnému uschování, pitvě a spalování lidských mrtvol, k pohřebním slavnostem, po případě k uschování popelu. Dále budiž v řádě uvedeno, jakým způsobem ústav při provádění svých úkolů postupuje, jak naloží se s popelem a jak provede se uzavření popelnic.

Řád i sazbu schvaluje úřad, jenž vykonává státní veřejnou správu zdravotní v II. instanci. Ustanovení řádu, jakož i sazeb nesmějí se bez schválení tohoto úřadu měniti.

§ 18.

Prováděti nařízení toto a rozhodovati v I. instanci náleží úřadu, jenž obstarává státní veřejnou správu zdravotní v I. instanci, pokud v nařízení tímto není ustanovení odchylných.

O odvolání rozhoduje úřad, jenž vykonává státní veřejnou správu zdravotní v II. instanci; v poslední instanci pak rozhoduje ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

V případech, kde rozhoduje v I. instanci úřad, jenž jinak obstarává státní veřejnou správu zdravotní v II. instanci, jest konečnou odvolací instancí ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy (§ 2, § 17).

Odvolání nemá zpravidla odkladacího účinku.

V případech však, kde povaha věci připouští odklad, a kde by jinak straně neodkladným provedením rozhodnutí vznikla nenahraditelná škoda, může úřad, jenž vydal rozhodnutí, straně, jež si stěžuje, povolit výjimečně odklad rozhodnutí až do vyřízení stížnosti.

§ 19.

Přestupky tohoto nařízení neb dalších nařízení vydaných ku provedení zákona z 1. dubna 1919, č. 180 Sb. z. a n., trestají se, pokud nepodléhají přísnějším ustanovením trestního neb jinakého zákona, úřady politickými, a to pokutou do 200 K aneb vězením do 14 dnů.

§ 20.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedením jeho pověřuje se ministr veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy ve srozumění s ministerstvem vnitra a spravedlnosti.

Tusar v. r.

Dr. Horáček v. r.

Klofáč v. r.

Švehla v. r.

Staněk v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Winter v. r.

Habrman v. r.

Hampl v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Houdek v. r.

Dr. Franke v. r.

Čís. 518.

Zákon ze dne 18. září 1919

o statistice zahraničního obchodu.

§ 1.

O všelikém zboží nebo jiných věcech, jež se ve styku s celní cizinou při dovozu, vývozu nebo průvozu celně deklarují, nebo odbavují u některého celního nebo poštovního úřadu republiky Československé, dlužno pro úřední statistiku zahraničního obchodu ohlašovati jejich druh, množství, zemi původu a zemi určení.

Druh toho kterého zboží ohlašuje se podle jeho zvláštního pojmenování, množství pak

podle ustanovení právě platné celní sazby (celního tarifu).

Jak dlužno zboží tříditi a podle jaké jednotky určovati jeho množství, stanoví statistický seznam zboží, vydaný nařízením ministerstva obchodu. Prozatím platí seznam, vyhlášený v č. 121 rak. říš. zák. z r. 1906. Pro vyhlášení dodatků nebo nového seznamu stačí, vyhlásí-li se toliko vydání jejich ve Sbírce zákonů a nařízení státu československého.

Statistickému ohlašování nejsou podrobeny:

1. Poštovní zásilky při dovozu i vývozu, pokud neváží více než 250 gramů a jsou prosty cla, a pak veškeré poštovní zásilky při průvozu.

2. Ony předměty podmínečně cla prosté, které nejsou předmětem vlastního obchodu a které zvláštním nařízením byly nebo budou sprostěny povinnosti statistického ohlašování.

§ 2.

Statistické hlášení děje se zpravidla písemně a dlužno pro ně použití tiskopisů nařízením stanovených.

Ve kterých případech smí se statistické hlášení konati ústně, nebo ve kterých případech mohou se povolit jiné úlevy při ohlašování, stanoveno bude prováděcím nařízením, hledíc k potřebám pohraničních obchodních styků nebo k potřebám zvláštních druhů dopravy.

§ 3.

Písemné statistické hlášení dlužno odevzdati u celních úřadů, při poštovním vývozu pak u poštovních podacích úřadů.

Ústní statistické hlášení děje se u celních úřadů.

Pokud se smí statistické hlášení diti u orgánů finanční stráže, stanoví se nařízením.

§ 4.

Statistické hlášení (§ 2) povinen jest učiniti ten, kdo podává u celního nebo poštovního úřadu celní deklaraci neb kdo dal podnět k odbavení celnímu.

§ 5.

Za správnost a úplnost statistického hlášení (§ 2) odpovědným je ten, kdo podle § 4 jest povinen ji učiniti (§ 13).

§ 6.

Veřejné dopravní podniky, jakož i osoby, jež po živnostensku dopravují zboží, smějí zásilky, určené do celní ciziny, pouze tenkrát přijmouti k dopravě, nebo, dovědí-li se teprve během do-